

Què és el feixisme?

El feixisme, junt amb el seu germà polític, el nazisme, van néixer a Europa a l'època d'entreguerres (1918-1939) i es van desenvolupar durant la Segona Guerra Mundial (1939-1945).

Les dues ideologies es caracteritzen pel seu conservadorisme, supremacisme blanc, expansionisme colonial, exaltació de la força i violència contra el dissident, alhora que un capitalisme d'Estat a favor de les classes dominants.

Quan els sectors de la classe obrera i la petita burgesia aconseguen trencar els mecanismes de control econòmics i ideològics, el capitalisme veu amenaçats els seus privilegis econòmics, polítics i la seva hegemonia cultural per la lluita de sectors obrers, pagesos. Els capitalistes recorren al feixisme, en forma de cop d'Estat, per tal d'eliminar -físicament, empresonament- el seu enemic de classe. En tenim exemples en la història d'Itàlia, Alemanya, dels anys trenta i el feixisme de la Falange Espanyola durant la dictadura franquista. També el feixisme al Xile del 1973 i la seva expansió a Llatinoamèrica, amb l'Operació Còndor.

Darrerament han aparegut formes de neofeixisme hereves del nazifeixisme dels anys trenta.

Agustí Barrera i Puigví

Foto: Pere Català Pic, *Aixafem el feixisme*, 1936. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, 2024 (adquisició 2011); © Arxiu Pere Català

